



ORADEA-MARE (NAGYVÁRAD)
12 iulie st. v.
24 iulie st. n.

Ese în fiecare duminică.
Redacțiunea :
Strada principală 375 a.

Nr. 28.

ANUL XXVIII.
1892.

Prețul pe un an 10 fl.
Pe 1/2 de an 5 fl.
Pe 1/4 de an 2 fl. 70 cr.
Pentru România pe an 25 lei.

Lăsați-me voi învățați.

Lăsați-me, voi învățați,
Cu-a vóstre mucedde hârtii,
Descoperiri, lumine mii,
Și 'n urmă tot neluminați.

Lăsați-me, s'ascult, să fur,
Ce frunzelor șoptește-un vânt,
Ce paserile spun în cânt
Și rîl în al seu murmur.

Lăsați-me, stelele 'n cer
Să le privesc, să le 'ntreb eu ;
Prin cle-mi lasă Dumnezeu
Din când în când un advcver.

Lăsați-me pe un minut,
Din plaiul vost de năluciri,
Colea 'n a lumii 'nvêlului
Să vêd cum omu-i om făcut.

Tăceți, s'ascult ce 'n al meu sin
Șoptește lin și nen'teles ;
Ce voi pân' ați n'ați mai ales —
Imi spune-un vis séu un suspin.

Lăsați-me, voi învățați,
Cu-a vóstre mucedde hârtii,
Descoperiri, lumine mii,
Și 'h urmă tot neluminați.

AR. DENSUSIANU.

Când omul n'are noroc.

— Novellă. —
(Incheiere.)

Când resări sórele, Iacob și cu cel cu boii furați se treziră în dosul unui zaplaz, la capêtul tîrgușorului. Ei se uitară lung unul la altul, trezindu-se ca dintr'un vis și neputînd pricepe unde și cum se află ací; Iacob, amintindu-și pe loc de pușca sa, privi pretutindeni în giuru-i, nevêdînd inse altceva decât

zaplazul sub care se trezise... el rãpede atunci se pipăi la chimir... chimirul nicãeri... după ce tovarășul seu își frecase și el ochii și îi deschise din nou, cãscãnd de i se puteau numérã tóte mãselele, se trezi și el fãrã mintean, fãrã suman, fãrã pungã.

Ce sã facã ei acum? se puserã sã caute cãrciuma unde beuserã... intrarã în una, intrarã în alta, nimeni nu-i vêduse, nimeni nu-i cunoșcea; se duserã iar la primãrie, primarul le ceru petiție cu timbru; ei n'aveau nici cinci bani, în fine un strãin, observãnd primarului cã pentru furturi nu se cere timbru, notarul îi ținu în primãrie pãnã la amêdi, scriind un proces verbal pe dece file, dupã care primarul le duse sã se întorcã fiecare pe la casa sa și cã vor primí citații și asã, ne mai avênd ce catã prin Murgeni, pe la tócă pãrãsirã amêndoi tîrgușorul sprinteni și ușurei.

Drumul lor, cale de o poștã și jumetate, erã acelaș... d'abiã inoptã, de-odatã se vêdurã fatã în fatã cu o lae de țigani și fãrã a șci cum și de unde, de-odatã se pomenirã fiecare și cu câte o loviturã, unul cu una în cap, altul cu una dupã cêfã și apucați și de mâni pe la spate.

Țigani, și erau mulți, se nãpustirã toți asupra lor cãutãndu-i de bani, iar când se incredințarã cã zãdarnicã le fusese truda, scuipãndu-i în fatã: ptiu calicilor! mangosiților! îi lasarã în drum fãcẽndu-se nevêduți.

Nu vom mai urmãri pe drumeții noștri în calea lor, de ore-ce cu acestã bãtea cu totul pe datorie, se sfêșirã pãsurile lor în cãlãtoria la Murgeni. Cel cu boii furați apucã în drépta și Iacob sosi ca vai de el acasã la Vasilca care, ascultãnd intẽmplãrile bãrbatului seu, remase incremenitã iar în urmã se puse a-și bocí boii.

— Nu-ți dıceam eu, o mângãiã din când în când Iacob, cã cine n'are noroc, ori și cum o chibzuește, tot n'o nimerește?!*

Curẽnd timpul se stricã, incepũ intẽiu a plouã și plouã patru dıle de-a rëndul, iar a cincia dı plóia se schimbã în zapadã și ninse o dı și o nopte întregã.

Ierna fu lungã anul acela și Iacob și Vasilca trãirã ca vai de ei, mãncãnd fãinã cumpãratã de ici de colo cu jumetatea de banițã. Cu o lunã înainte de Crãciun, Vasilca cãdũ bolnavã greu: cu șase sêptãmãni în urmã incepuse a i se luã pelea de pe mâni și de pe

picióre și acum se uscă trupul și se îngălbenise la față, de părea că a înviat dintre morți.

Iacob veni la proprietar și se rugă să-i dea ceva lécuri și acestuia făcându-i-se milă de femeie pe care o șcicia harnică și de trebă, se duse la casa ei s'o vedă: nu mai rămânea vorbă, nefericita suferia de pelagră care făcuse progrese repezi. In contra acestei bóle știința profanului fiind neputincioasă, proprietarul se adresă primarului cu cerere scrisă, cerend să fie chemat grabnic doctorul plăsei și in adevăr primarul făcú imediat cunoscut doctorului să vie la fața locului, dar vorba lui Iacob, omul care n'are noroc, zadarnic mai trăește pe lume... doctorul fiind și el om ca toți ómenii, îmbolnăvindu-se de junghiu la plămâni, zăcú trei luni de zile.

Vasilca mai zăcú și ea încă trei luni, iar într'o nópte, fără a o simți bărbatul ei, eși din casă și se aruncă într'o fântână, murind cum mor mai toți pelagrosii cari, séu se spânzură séu se aruncă in fântâni.

Pentru a o pute îngropá, Iacob vëndú și via ce o avea, dascálului bisericei.

*

Iacob, remas singur, umblá totá díulica de diminetă până in sérá cu pușca pe câmp după iepuri și când sosi primávéra, ședea díle intregi la pescuít cu undița pe malul Prutului.

După serbătorile Pașcelor, ne mai avend nici un ban in casă, Iacob se hotári a-ș desface și cei doi boi ce-i mai rămăsese, a-ș cumpără in locul lor doi juncași și a-ș propri restul pentru cheltuélá.

Vitele se scumpiserá de câteva săptămâni și la oraș tégul de vite erá plin de negustori in fiecare duminică. Iacob își luá boii de fránghie și mánându-i de dinapoi, sosi tocmai la deschiderea tégului.

D'abíá se aședase el in piétá fumând o țigará, când un jidov ce tot se rotise impregiurul boilor, îl și intrebú cât cere pe ei.

— Să-mi dai 400 de lei, jupáne, díse Iacob.

— Se vede chi dta, bade, n'ai ghind de vundare, response jidovul și se îndepártá.

Dupá jidov veni alt muștereu:

— Ți țeri omule, pentru boile dtale?

— Ce să cer domnule, response Iacob, cât am mar cerut și altora, 400 de lei.

— Cáo hrono n'ahis! response muștereu intorcându-se la drépta și trecend inainte.

Dupá ce se depártá grecul, jidovul resári din nou lângá boi:

— Bade, bade! Nu ți-ai mai schimbat ghindul? Chit im lași boii?

Iacob privi lung la jidov, in urmă díse: Giaba te trudești, jupáne! Plátește-mi 400 lei și boii sânt ai dtale.

Boii lui Iacob in adevér erau fórte frumoși; jidovul îi dádú intéu 280 de lei, in urmă 300, se urcă până la 350 și in fine îi cumpără cu 360 de lei.

Evreul bátú palma cu Iacob, îi luá fránghia boilor din mână și îi numerá in mâni 260 de lei in bucăți de 5 lei și apoi, scoțend un teanc de hártii din busunar, intinse și o bucatá de 100 de lei vëndătorului. Iacob intinse mâna și apucá hártia... o suciá și o rêsuciá privind-o din tóte părțile, când unul din boi, urându-i-se de fóme se vede, scoțend limba din gurá, șterse hártia din mâna lui Iacob și fluturând din córne, o inghiți fără să aibá nimeni timp a-l oprí dela acéstá operatiune financiará cu totul nouá.

Fapta boului făcú pe loc să se nascá o cértá intre Iacob și evreu, acesta susținend că plátise suma in-

trégá și Iacob nevoind a lăsá boul ce inghițise hártia de fránghie.

— Vai mir, ghival! țeránoiule! tu ești un hotoman, ești un tirie-bru, un porc de chinel! ce sânt iu vinovat chind boul teu, ba nu, ba nu! boul meu, a fost invēțat de tine cu șmichirii?!

— Să șcii mă tártane, că nu veđi boul până nu voi vedé suta de lei in palmá, response Iacob, ținend cu stángha fránghia boilor și cu drépta imbráncind pe jidov.

Impregiurul lui Iacob și a jidovului se adunase o multúme de lume, unii riđend, alții făcendu-și cruce de minunea boului, alții iar ocárinđ pe jidov, cei mai multí ținend cu Iacob.

Tocmai la timp spre a impedicá ca cértá să nu se prefacá într'o bátae in tótá forma intre Iacob și ovreu, sosi și un comisar de poliție care duse pe ambii impricinați cu boi cu tot și urmați de o dróe de ómeni fără trebă, la comisie. Procesul verbal ce incheiá comisariul, erá un cap de operá de nerođii de cari mai gogonate, avend inse pretențiunea unei lucrări magistrale.

Cumcă nici Iacob, nici ovreul, când li se ceti, nu pricepurá nimic, se înțelege de sine.

Iacob se iscáli cu punerea degetului și ovreul scrise din drépta in stángha numele seu: Strul Chițes, pe care comisariul îl mai scrise alătúra și cu litere latine.

Procesul intre Iacob și Strul Chițes la judicătoria de ocol se judicá după patru díle; Iacob cáștigá; nevoind inse a sta in oraș spre a esecutá pe jidov, se involú cu el cu 60 lei, dádú avocatului 5 lei, comisariului 10 și plecá inspre satul seu cu 315 lei din cari mai tégul in drum și pentru el ca de 18 lei.

Când eși Iacob pe bariera orașului, el se scárpiná in cap, dícendu-și: când omul nu-i născut cu noroc, ori și cum o chibzuește, pace! tot n'o nimereșce!

Dela acéstá întemplare, ultima mai seriósá in esistența lui Iacob Pagu, au trecut opt ani. De atunci in coa, el și-a vëndut și cele patru fálci de pámént și chiar și casa párintescá.

Aștá Iacob Pagu este jitar, stá într'o colibá in marginea drumului din capétul satului, pázind pórtá țarinei; când se necájește numai îl auđi dícend: Apoi del! așá el când omul n'are noroc, ori și cum o chibzuește, tot n'o nimereșce!

MIHAI DE BONACCHI.

C u g e t á r i .

Morala este o chee de care unii se folosesc in paguba celoralți.

*

Laudele nemeritate te țin pe loc; critica dréptá te indréptá cum să mergi.

*

Veninul teu pe tine te otrávește, pe alții îi imbolnăvește.

*

A reduce pe cineva din activitatea sa este a-l trunchiá.

*

Décá nu ai câmp, n'ai ce cosí și decá nu ai séménță, n'ai ce secerá.

*

Ce s'a sádit de secolí, prin secolí dispáre.

CORNELIA EMILIAN.

Șciu c'amorul teu . . .

Șciu c'amorul teu e mare
Și-al teu chin adânc și greu,
De aceea eu de tine
Me ascund și fug mereu.

Nu 'nțelegi că al meu suflet
Este pururea nebun,
Și-a mea sôrtă cât de tristă-i
Mi-i și grôză să ți-o spun.

Să urêsc cu 'nversunare
Când iubită șciu că sânt;
Să iubesc, când nu-s iubită,
Este sôrta-mi pe pământ.

VERONICA MICLE.

Mâncătorea de ômeni.

De I. H. Rosny.

I.

Amurgul murise pe coline, iar luna se ridică uriașă în creștătura dințată a două păduri. Pământul cald încă, incetarea neașteptată a vântului, larma animalelor de nôpte, frumusețea cerului de-asupra unui pământ nesupus omului după mii de ani de civilizație, o rodnicie neimblândită, sêlbatecă, vastă ca eterul, neinvinsă ca oceanul, cuprindea, stăpâniă, surprindea inima lui James Mac Carthy, o umplea de măreție și de poemă.

În urma lui veniă un fiu umil al Indiei, Bavadjee-Alergătorul, lung și pițigăiat, cu umerii nalți și fricoși, croit cu sgârcenie, dar cu capul limpede, gura inteligentă și dulce. Înaintea lui, Djoûna, călăuzul dat de têr-gușorul Nardonares ca să arate culcușul tigrôicei, a mâncătorei de ômeni care răpise un lucrător. Cu cât înaintau, nôptea murmură mai tare și mai infricoșătoare, mormăitul fiarelor se prelungî pe șes, lilieci mari inotară în lumina portocalie.

Bavadjee se apropiă de Mac Carthy; spaima lui se resplătiă cu mândria de a slugi pe Irlandezul scurt și gros, cu ochii vii, cu înfățișarea aspră și bună, mândrosă și iubitore:

— Sântem aprôpe? întrebă James.

— Da, stăpâne.

II.

La eșirea dintr'un fel de defileu între stânci, Djoûna se oprî tremurând. Cu mâna întinsă, el suspină: «Acolo e!»

Pe o suprafață plină de cotituri se întindea una dintr'acele ascundători unde stăpânirea puterilor libere, lupta instinctelor și a plantelor crează splendorea și putrediciunea. Luna brodă smochinii, trunchiurile întuncate, frunzișul. Țesea dantele între liane, mușchi, riține, pe un lac astupat de scôrțe vechi de copaci, de trestii pe jumăta'e veștejite, de alge ca smaragdul; cerul părea făcut din constelațiuni ramusculare, un faun sinistru se tiră în fugă pe pământ, plutia pe greutatea undelor. Pretutindeni o amestecătură de nașceri și de agonii, ucigașul și rodnicia ascunsă, umbre sinistre și înfloriri de flori argintose, evaporațiuni neplăcute din mlăștini,

delicata esență a plantelor mirositoare. În restimpul tăcerei se auđiau suspinele unui isvor misterios, care părea că curge pe sub pământ, și plângerea depărtată a șacalilor.

— Atunci e acolo? întrebă Mac Carthy. Cunoști anume locul?

— Într'o ți de iernă, respuse Djoûna incet, urmărind o juncană sêlbatecă . . . am vedut pe «Mâncătorea de ômeni» la marginea peșterei sale . . .

Apoi adăogă cu o voce aprôpe nedeslușită, tremurând din tot trupul: «Sfêrșiă de sfășiât o femeie! . . . De atunci, Chandranahour, acel care a fost și el martor, în acelaș loc, al unei scene asemănătoare . . .»

— Bine, ți se Mac Carthy . . . atunci poți să me conduci până la capet?

— Pot, ți se indianul cu o dulce resemnare.

Încungiurară un desiș; găsiră o cărare naturală tăiată de trecerea apelor iernatice. Luna, la jumătatea zenitului străpungea ramurile cu lumină; cei trei ômeni înaintau anevoie și ușurel, uitându-se cu cea mai mare băgare de sémă cătră penumbre. Atingerea hainelor lor de plante, a picioarelor lor de pământ, mai că se confundă cu sgomotul făcut de animalele la pășune și tremurarea ușoră a smochinilor. O gingășie jalnică, o rêcôre sinistră eșiă din tôte nehotăririile din impregiur. Ca o ființă, ca un suflet, pericolul se învêrtia pe lângă dênșii, schimbă fața lucrurilor, scriă pretutindeni simboli absurdi și pêtrundători.

Bavadjee și Djoûna, la apropierea neînălăturabilă a peripeției, cădeau într'un fel de hipnoză, isvorul vitejei pasive a atâtor orientali, a acelor împotriviri de o îndêrrețnicie ușoră, înaintea căroră occidental a dat îndêrreț câte odată. Cu ochii holbați, cugetarea aprôpe stinsă, mergeau ca niște lunateci, pe când în Mac Carthy voînța, nervii, judecata, se luptau amfarnic; dar obicinuița cu astfel de momente inspăimântătoare nu pune la îndoielă purtarea lui; avea incredere în țărfa brațului, în limpedimea și siguranța ochiului seu. Cu inima mai mișcată simțiă asemenea și puternica plăcere a ômenilor viteji, veselă electrică a unei lupte la care nu se putea amestecă nici o părere de reu.

Cum se tot gândiă la astea, în modul puțin analitic al ômenilor de acțiune, vedut pe Djoûna tresărind și întorcându-se spre dênșul: «Am ajuns . . . răriștea cea, de după stâncă! . . .»

Se opriră. James luă una din pușcele pe care o lăsase s'o ducă Bavadjee ca să aibă brațul mai liber și mai asigurat în momentul cel mai hotărîtor. Fără a mai scôte o vorbă, mișorând încă pasul, ajunseră câte trei la stâncă și ingenunchiară.

Un desiș subțire îi ascundea; dar lungind gâtul se putea zări cele mai mici amênunțimi ale răriștei, de-abiă acoperită de plante mici și luminată de o limbă de lumină așă de puternică ca lumina unei lămpi mari într'o odaie. Mac Carthy se plecă incetișor peste aerolit și apropiă fruntea de desiș.

III.

Inima i se umplu de o grôză nespūsă.

Cam prin mijlocul răriștei, la țece metri, pe marginea unei vizuini formată de stânci suprapuse, se profilă forma fiarei stăpânitoare, colosala tigrôică lungită pe labe. În ghiarele ei monstruose, Chandranahour. Nu eră mort, nu părea să fie nici rănit — sêu cel puțin greu. Ochiul pêtrundetor al Irlandezului vedea cum i se deschideau și se închideau pleópele în rêstimpuri destul de mari, iar pieptul cum i se bătea ca al unei păserele

prinsă în laț. Tigróica îl fixă cu lenevie, cu ochii pe jumătate închiși, cum ficséză pisica pe șórece. Și, ca o pisică, într'un moment ea lăsă prada, se pierdú într'o stare de nepăsare, de nebágare de sémă-prefăcută, de gingășie somnorósă.

Irlandezul, cu pușca la umér, nu îndrăzní să tragă; o schimbare de mâníe, de milă, de durere adâncă, îi făcea mâna nesigură. Doue minute spăimântátore se scuseră. Pe urmă, incet, incet, Chandranahour se mișcă întinse mânilé, se ridică pe cóte. Luna îi lumină tot obrazul descompus de gróza unei spaime nemésurate, atingerea morței îi întepenise gura, îi umpluse de amé-télá și-i mărise peste mésurá luminile ochilor.

Intórse capul spre tigróică. Ea părea că se uită aiurea, într'o nepăsare desevérsită de prada sa somnorósă. Atunci, Chandranahour începú să se tîrécă, și reuși să se depărteze de vr'o doi metri aprópe. Mac Carthy vedea apropiindu-se fața sérbedă a nenorocitului, și puse din nou pușca la ochi. Din nenorocire o mișcare a lui Chandranahour făcú imposibil ori-ce amestec: capul seu se aflá în linia țintei.

«Dam'it all!» murmurá James.

Cu tóte acestea, îmbárbátat de nepăsarea statornică a «Máncátórei de ómeni», muncitorul începú să se tîrécă mai iute. O speranță durerosă îi înflăcărâ privirea, dar ca să sestingá îndată: aúđi fiara mișcându-se. Sári insvápăiată. Omul se lăsá să cadă jos, cataleptic, din nou în la-bele uriașe, în fața dinților galbeni și a ochilor mari, inspáimântátóri.

— Se jócă! îngáná Djoúna care innaintase lângă Mac Carthy.

— Da, díse celalalt... se jócă, fiara blăstémată!

Sufletul i se întunecá. Védú mărindu-se într'o apoteoză fiorósă fiara care, chiar în era nóstră, stápanește vechiul Industan, care, mai mult decât sfășietórea ómenilor, îndrásnește să-și petrécă cu densusul ca și cu un vítel.

În spaima momentului, zári prin óre-care puteri mutate cu iscusință, prin puțin mai multă viclenie álăturată încă la uimitórea iutelá și la musculatura tigriilor, prin prea puțin spirit de asociție, că domnia rasei

feline ar fi fost cu puțință. În acelaș timp se náscú într'ensul spiritul de resbunare, o puternică voință de a doborí pe «Máncátórea de ómeni» fără a o ucide, de a o chinuí și a insultá, și de a o face să sufere supremația ființei din care de șese ani își făcea prada sa: «Liniște!»

Cu incetul ajunse să-și facă inima să batá mai rar, ca mânía să inceteze de a-i mai turburá vederea. Cu tóte acestea tigróica mugind incet, prin mișcări ușóre și iuți, rostogoliá pe Chandranahour pe páment, gustá cu asprime bucuria de stápanire și de putere. Bietul om, sbáráit, părea că e vr'un infim erbivor, slab și sgribulit și fără apărare sub regina Jungliilor și a pádurilor. Ea, nesimțítore, vru în curénd să începá din nou jocul suprem, se trase îndérét fără grabă, tremurátore de plăcere, tóte mișcările arátând provocarea puternicilor celor slabi, simbol aspru, greu, elegant al luptei pentru traiu.

Când fu la vr'o sutá optđeci centimetri, státú neclintită, luminele de chilimbar ale ochilor sei se arátarâ puțin.

Purtarea ei arátá desevérsita siguranță, voluptatea acestei máncări vii pe care în curénd se va hotári s'o mistue, fiorósá resfátare a mușchiului invingétor.

Cu tóte astea invinsul nu renunță la speranță. Instinctul de conservare bătú cu putere în fundul ochiului seu și invinse convingerea că ori ce încercare va fi nefolosítore. După o clipă de nesigurantă și întocmai ca întéia órá, el se întinse iar, reincepú fuga sa pe pánțele, Calvar de neliniște,



PRINȚUL FERDINAND,
moștenitorul tronului României.

de spaimă și de umilă energie.

De astá datá Mac Carthy își recástigase tot sángele-i rece. Așteptá ca Chandranahour să se depărteze de linia de ochire și remase nehotárit o secundá între întelepiciunea de a loví la inimă și dorința ardétore de a pedepsi fiara...

În sfêșit detunarea isbucní. În norul de fum se védú umbra lui Chandranahour în picióre, iar tigróica urlând, cu o labă sfárámatá, ridicându-se într'o scurtá uimire.

— Curaj! urlá irlandezul. Deja trecuse stánca ce-l adápostia.

Chandranahour se repđi afará, tigróica făcú o sáriturá scurtá și iute. Dar nu avú timp să începá din

nou: un glonț al lui James îi strivi frumușel altă labă. Biruită, neputincioasă, cu dinții sei lați, ea rămânea un spăimântător simbol al puterii. Chandranahour refugiat la spatele invingătorului, în nemăsurata fericire a scăpării, își pierduse puterea mușchilor. Se spriginia de bucata de pământ, uimit, spriginit de Djoûna. Mac Carthy luă din mâinile lui Bavadjee a doua pușcă și făcu trei pași spre fiară.

Ea încercă să se scole séu cel puțin să se tirască spre european; întinse capu-i monstruos, fălcile sale sfâșietore de carne omenescă în care atâtea vertebre se mestecaseră, atâtea existenți nimicite. Ea cădu sfârșită și James o contemplă cu o mulțumire resbunătore și crudă: i se părea că densa înțelege acum puterea omului, că de aci înainte nu va mai îndrăzni când va fi liberă, să-și ieie prada de prin tîrguri, séu cel puțin că va ucide în pripă cu témă, cum se ucide un vrășmaș tare periculos.

— Stăpâne, întreabă Bavadjee, nu o omori?

— Nu, vreau s'o fac prizonieră!... Chandranahour e rănit?

— Nu, stăpâne... e cam slab numai!

El veni să îngeneunche dinaintea europeanului și-i sărută mâinile cu umilită. În ochii lui mari și negri strălucia o recunoștință și o admirațiune nesfârșită: — Bine, bine! dișe James cu dragoste. Nu ți-e frică să rămâi singur cu mine până când Bavadjee și Djoûna vor găsi fringhii, pânză, o targă și niște hamali?

— Ah! stăpâne... me simt mai în siguranță lângă dta decât în dosul unui întreit zid de bronz.

— Decă e așa, Bavadjee, poți plecă... Pușca ta e cum trebuie?... Bine!... Plécă!

Sub cerul așa de senin, nóptea începea să fie rece. Cerul bea căldură: șesul trebuia să fie înghețat. Dar în pădure eră căldșor de minune, o atmosferă de vis, puțin muiată de espierea carbonică a copacilor. Lumina cădea ca o zăpadă de atomi. Stelele galbene de tot inotau pe zenitul adânc, pe lacurile neîntărite ale drumului robilor. Mac Charthy se pusese pe rădăcina unui copac și contemplă tigróica pe care o rănise.

Câte odată simția óre-care milă, o tremurare de indurare sugerată de măreția noptei, dar când, întorcându-se și vedënd pe Chandranahour încă verde de

spăimântătoreă întemplantare, tremurând la fiecare muget de durere al tigróicei, mânfa i se întorcea mai puternică, ca ura împotriva unei nelegiuiri.

IV.

Patru ciasuri în urmă, fiara eră prinsă.

Tótă eră înfășurată și legată țépên. O rețea de bambus o inchedea într'un fel de cușcă fórte jóșă. Ómenii lui Nardonares se grămădiau în giuru-i. Li se părea că e neînchipuit de mare, cu o mărețfe de deitate sub-pământénă, de deitate aseménătore puterilor omorítore, fioróselor, puteri ale bólei și ale morței.

Ei se reîmbărbătau unii pe alții; tot odată se încredințau mai ales de prezența europeanului, iar când hamalii se pregăteau să ridice monstrul, un bătrân înaintă:

— Iată-te redusă la neputință, Măncătoreo de ómeni, iată-te invinsă și prinsă. Un om te-a invins! Vei cunoșce dar supremația rasei nóstre, vei urlă în dosul drugilor unei colivii, dar copilașii vor ríde de furia ta. Vei merge din oraș în oraș, vei vedé de pe căruțe, pădurea ale căreia delicii nu le vei mai cunoșcenici odată!... Viéta ta va fi o grea umilité, pentru că ai profanat noblețta fraților nóștri și te-ai jucat cu téma lor!...

Fiara gemu slăbită de suferință, iar Indienii cređură că, în sine, în creierul ei strimt și crud ea recunoșcea supremația Omului.

EUGEN VAIAN.



PRINCEPSA MARIA DE EDINBURG,
logodnica prințului Ferdinand.

Galantoni dęcă sărăcesc, ajung să cerșescă și nici odată nu capëtă ceva dela acei pe cari i-au ajutat.

*

Cine nu șcie să ierte, nu șcie să iubescă.

*

Ori-cine minte, e un miserabil; dar cine se serveșce de subterfugii, e un laș și un vinovat.

*

O amintire fericită e de multe ori mai plăcută decât fericirea de față.

*

Lumea e o točilă, iar omul un cuțit.

Noțiuni botanice în poezia populară.

Marele bard dela Mircești, V. Alecsandri, a arătat în colecțiunea de poezii populare, ce însemnătate mare au poeziile noastre populare când încep cu «frunză verde», anume această este o dovadă mai mult de înrudirea noastră cu frații noștri din Italia, căci în cântecele populare ale unui număr însemnat de italieni, precum: ale Umbrilor, ale Ligurilor, ale Picenilor și ale Piemontezilor, frunza e înlocuită prin flóre, de pildă: fior di violę, di cerasa, di mela etc.

Pentru naturaliști, începerea poeziilor cu numiri de plante, încă își are însemnătatea sa, căci de aci se vede îndemănela poporului în această ramură a istoriei naturale. În véra anului 1889 publicasem în Convorbiri Literare «Nomenclatura româno-latină din istoria naturală», și pusesei stelută în dreptul fiecărei plante ce-am găsit prin poeziile populare; culegătorul de litere a împlinit dorința mea în articolul prim, iar în continuare a negli- jat-o. De și nu mi-au ramas toate notițele de atunci și în timpul actual nu mai am la mână colecțiunile de poezii populare, de care m'am servit atunci, totuși dau aci în ordine alfabetică și numai pe cele culese din colecțiunea lui Alecsandri, Jarnic și Sevastos, rămânând ca alții séu cu altă ocaziune să consulte încă și toate celelalte colecțiuni de asemenea natură.

Observ că poporul român mai cântă ici-colea, mai mult în bătae de joc, și obiecte cari nu aparțin botaniceii séu cari au eșit deja din cadrul plantelor cu frunze verđi d. e. frunză verde lemn uscat? trei smice? séu aurel? argințel? Pe acestea séu le-am omis séu le-am pus cu semnul întrebării.

Afion? agude, agute, alac, alace, alămăe, albăstrea, alior alun, alună, alunică, alunită, antonică, arcior, arțăraș, argințel? aurel? avrămesă, avrămescă.

Bălării? bănuți, bănuței, baraboi, bob, bob năut, brad, brab cătinat, brândușă, brebenei, brebenoc, bujor, burete? busuioc.

Călăpăr, căline, calonfir, cănepă, căpșune, țărdamă, carpen, castane, castravele, castravete, cer, cępă, cępă cioréscă, cępă ciórei, cępă rotă? cicóre, cincóre, cimbrisor, cires, ciuline, clocoțel, clocotici, corn, cornurel, corobéță, corógă, costrele, crin, cucută, cucuruz, cuișóre, calcudute, culduruțe, cuprină, curechiu, curmale, curpen.

Druhină? dudae, dudău, duduț.

Făg, făgețel, fasole, flórea, sórelui, fën? frag, frăgar, fragi, frașin, fuseiu.

Garófă, garofióră, garofiță, ghilicel, ghiocel, granate, grenade, grindis? grău, grău arnăut, grău de véra, grău mărunt, gutăi, gutue.

Hamei, harbuz.

Iérba ferului, iérbă grasă, iérbă mare, iérbă négră, iérbă rea? iéscă? iasmă, iasomie, iederă, ismă, ismă désă, iérbă négră.

Lacrimióre, lalea, lámăiu, lámăiță, lemn uscat? lemn Dlui, lemnuș, leverdă, leuștean, liliác, linte, lipan, lobodă, loziórá, lumină?

Mac, măceș, măcieș, mălin, măđeran, măđhiran, măr crețesc, măr domnesc, măr dulce? măr roșu, măr roșu pădureț, măr rotat? mărácină, măráciune, mărar, mărgărint, măslină, mătrăgună, merișor, micșunele, migdale, mintă créță, mohor, mohor de șes, molidv, molift, mură, mure albastre? mure negre, mușcată.

Nalbă, naranză, năut, negară, neghină, nohot, nuc, nuci.

Odolean, odolénă, ochiu șerpelui, orez, orz, oves. Păducel, pădureț, pălămidă, paltin, pălținaș, pălținel, pătace, pěr crăesc, pelin, peliniță, pepeni moi, pepeni verđi, pin, piperiu, pir, ploș, pórnă acrá, pórnă cónă, podbeal, păpușoi, porumbică, porumbel, prun, pur.

Răchită, rogoz, romăniță, roșmalin, rosmarin, rou- rușcă, rug, rug de mure, rujă.

Salbă móle, sălcică, sălcioră, salcă, salce, salciea, sălcută, sânziene, sasău, scaiu, scăeți, scăeți de mărácine, schînteiuță, scortişórá, scumpie, secară, siminic, siminoc, smice? smochină, soc, solovérf, sovérf, spân, spin, su- fulf, șteavă, stegie, stergie? stejar, stejărel, strugur, stru- gure, stugurel, strugurel de pórnă, sulcină, sulfină, stuh, stuh de baltă, susai.

Tămăiță, tăbac, teiu, trandafir, trestie, trestiórá, trifoi, toporaș, troscot, trocoțel, tulpănaș.

Ulmi, urzică.

Varză, vésdógă, vie, viișórá, viorea, viorele, vișină, vișinele.

Zarzári.

DR. G. CRAINICEAN.

Doine și hore.

Din părțile Vașcăului.

I.



Frunză verde lemn uscat,
Durită mi-i crășma 'n sat;
Că decă beu și me 'mbët,
Tóte mândrele me vėd.
Frunză verde bob și mure,
Dragă mi-i crășma 'n pădure,
Că decă beu și me 'mbët,
Nu mai crengile me vėd.

II.

Frunză verde bob și linte,
Descunună-me părinte;
De nu mi-i descunună,
Florile te-or blăstēmă!
— Ba nu te-oi descunună,
Până nu mi-i numérá
Frunțele din noue nuci,
Iérba de pe noue lunci.

III.

Codrule frunză galbenă,
Eu me culc, tu me lėgănă,
Dar me lėgănă frumos,
Să nu me țipe vėntul jos,
Că decă jos m'a țipă,
Dómne reu te-oi blăstēmă.

IV.

Jele-i Dómne, cui îi jele,
Jele-i Dómne codrului,
De darcele lotrului,
Că le plóe și le ninge
Și n'are cine le 'ncinge.

N. PADUREANUL.

Când un popor te aplaudă, asta nu probézá că a doua și nu va cere capul teu.



SALON.

Spicul drept și spicul plecat.

— Pilduire. —

Mergea pe-un drum împărătesc un biet român, un bătrân de ani, dar cu capu plecat în piept, cu spatele grebănose, de parea mai mult o cărjă decât un om.

Și cum mergea el rar, șovăind, gânditor și oftând din când în când, — iată că se 'ntelneșce în drum cu un flăcăiandru care se întorcea dela tîrg, unde fusese să-și cumpere strae frumoșe și flori aurite de pus la pălărie. Dar pe cât eră cel dintîi gârbov și bleg, pe atîta flăcăiandru ista, mergea țanțoș, cu nasu în sus, cu trupu drept ca luminarea, de ți-ar fi părut că-i croit numai dintr'o bucată.

Și așa, după buna-điua, intrînd ei în vorbă și spuindu-și fiecare trebile lui, — din una în alta iaca aduce vorba așa:

— D'apoi bine mă Miróne, ce umbli tu tot așa de grebănos și cu capu 'n jos? — par că cauți ce n'ai prăpădit și te bocesci după ce nu ți-o perit! Priveșce-me pe mine, uite ce dărz și mîndru umblu eu! Te știu că nu ești om bătrîn, că ne jucam acú câțiva ani porca amîndoi, ș-acú tu pari ca de cincideci-șaseșeci de ani, și eu par ca de doueșeci numai!

— Ai dreptate, mă Cavriluță! Așá-i precum ți ci. Da veđi, cu greu ți-o da eu lămurire numai așa din gură; trebuie să găsesc ceva mai priceput pentru tine.

Și đicînd vorbele iese, îl luă Miron pe Găvriluță de mână și-l îndemna așa:

— Ia să mergi o bucată de drum cu mine, pînă mai incolo, — pîn' la lanul cela care se vede sub cós-tele dealului, și te-o lămurí eu după cum vrei.

Și amîndoi ómenii porniră înspre lanul care se vedea sub deal, — unul drept, țanțoș și cu ochii tot pe la sóre și pe la nouri, — celalalt cu ochii țințiți în pămînt, capul plecat în piept și spinarea încărjoetă ca și cărja vlădicái.

Și nu merse mult, și iaca că ajunse lângă lan. Și aici se oprí grebănosul, pe unde eră grăul mai răruț. Apoi se plecà puțin și puse mîna pe un spic care eră mai nalt, mai drept și mai țepos, și đise lui Gavril:

— Ia ie și rupe spicu ista și-l desfá, — să veđi ce-i găsf intr'ensu?

Gavriluță rupse spicu, îl desfăcu și — ce să găsescă inuntru? că spicu eră sec, boșturá!

— Nu-i decât plévă și găóce de grău fără fir, respunse el.

— Deu?

— Chiar așa!

— Atunci, đise iar Miron, punînd mîna pe un spic pe jumătate plecat spre pămînt, — ia rupe spicu ista încărjoet și grebănos, și veđi ce-i găsf intr'ensu.

Gavril rupe spicu, îl desfăce, și — i se umple palma de firele de grău, galbene ca aur și grele și frumoșe de-ți făcea pare că poftă să culegi cât îți puté duce și să alergi la móră iute, să-ți pregătești de-o pîne caldă.

— Ei, ce-ai găsit Gavrilu în spic?

— Numai bóbe strălucítóre și grele și pline de miróznă.

— Ian tacil!

— Deu așa!

— Apoi veđi tu, să-ți ici pildă dela asta, și așa să șcú și 'n veci: — cum ți-i spicu cela, drept și țanțoș, cu paiu neclintit, așa-i și omu care umblă đizr și cu nasu 'n vînt, și nu-ș mai scobórá nici-odată ochii pe pămînt: deșert, sec, numai plévă găóce! Iar spicul cel indoit și grebănos, se asemîná cu omu ce merge tot-deuna cu bîrbia spriginită de pept, cu spatele încărjoete și cu ochii ațintiți în pămînt. Dec'ar deschide cineva tidva unui đizr și țanțoș, ar găsf intr'ensa totată mînte cât și 'n spicu cel drept. Dar decă ar deschide cineva tidva celui grebănos, negreșit c'a da intr'ensa ca și în spicu cel plecat, peste atîta grijă, nevoe, pricepere, cumpenélă și bună judecată, că te-ai mirá cum de-a încăput tóte aceste într'un loc așa de strîmt, și cum de 'bietul român mai póte purtá pe umeri capul lui, cu atîta greutate inăuntru.

N. A. BOGDAN.

Nu e pentru cine se găteșce.

Đilele acestea s'a întemplat un scandal care a ocupat tótă societatea bucureșciană. Dómna Elisa M... e o femeie fórté frumoșă, dar cam cocheta, cam cheluitóre. Cu tóte acestea își iubeshce bîrbatul fórté mult, nu numai pentru că e tiner, ci încă pentru că e plăcut și delicat.

Elisa avea đilele trecute câțiva napoleoni în pungă. Trecînd prin calea Victoriei, vede la o magasie o mantelă de primăveră fórté frumoșă. Intră, întrebă de preț, înse prețul eră indoit de cât avea ea, nu numai la dînsa, dar chiar acasă. Șciînd iarăș că bîrbatul seu e cam sgăr-cit când e vorba pentru ea, regulă cu negustorul să plătescă ea jumătate și bîrbatul ei jumătate.

După o oră Elisa vine cu bîrbatul ei și-i arată mantela.

— Bine, đise el, după ce priví mult haina, vom vedé. Și ei plecară. Elisa își cređu cauza căștigată și trimise negustorului jumătate din suma convenită. Ea așteptá acum sosirea frumoșei mantale. Trece o oră, trec doue, vine séra și haina nu mai soseshce. A doua đí de diminéță ea se duce în camera bîrbatului seu și îi đice:

— Dragă Nicule, decă ești bun, trimite să-mi aducă mantela despre care am vorbit eri.

— E cu neputință, scumpa mea. În luna trecută am avut atâtea cheltueli că nu-mi prisoseșce nici un ban. Luna viítóre înse îți promit, indată ce arendașul îmi va aduce arenda.

Sêrmana femeie, cu inima plină de amărăciune, renunță la visul ei, de a sfidá pe tóte prietenele ei cu eleganța mantalei sale; se duse înse ca să cérá banii ce-i dedese comerciantului.

— Cum, dómnă, dar sociul dumnevoștră a luat haina! đise comerciantul.

— Este peste putință, ve asigur, respunse Elisa.

— Me iertați... Domnul a cumpêrat-o de eri și am și trimis-o calea Victoriei nr... la domnișóra Valentina X...

Astfel Elisa plătise haina întreținutei bîrbatului ei! O scenă violentă s'a întemplat în urmă. Eră vorba chiar de a se da o hârtie la tribunal pentru divorț, înse pînă acuma nu s'a prezentat președintelui nimic. Se sperá într'o înțelegere și o arangiere ca fiecare să-și aibă de ađi înainte libertatea de acțiune.

Prințul Ferdinand al României.

— Portretul pe pagina 328. —

Dinastia României se află în ajunul unui act de mare însemnătate. Prințul Ferdinand de Hohenzollern, moștenitorul presumpțiv al tronului român, logodit cu principesa Maria de Edinburg, are să întărească în curând prin această legătură dinastia română Hohenzollern și să-i pună base trainice în România.

Din incidentul acesta publicăm în numărul present al revistei noastre atât portretul mirelui cât și al miresei.

Prințul Ferdinand s'a născut la 12/24 august 1865, deci acuma are 27 de ani. Este al doilea fiu al principelui Leopold de Hohenzollern, fratele regelui Carol.

Îndată-ce s'a designat a fi următor al regelui Carol, care n'are copii, tinerul principe s'a ocupat cu studiul limbii și istoriei țării românești, pe cari i le predeteră profesori trimiși anume la Sigmaringen de către regele Carol.

Înainte de asta cu doi ani și jumătate s'a mutat la București și-a intrat în armată, ocupându-și locul și în senat, conform dispoziției constituțiunii române.

Principesa Maria de Edinburg.

— Portretul pe pagina 329. —

Însurăciunea moștenitorului de tron al României a umplut de bucurie totă țera, căci legătura conjugală ce face este de cel mai bun augur pentru viitorul țării.

Principesa Maria de Edinburg, logodnica prințului Ferdinand al României, este fiica cea mai mare a ducelui de Edinburg.

Prin această căsătorie familia regală a României ajunge foarte aproape rudită cu trei curți mari; căci tatăl logodnicei este al doilea fiu al reginei Angliei și totodată frate cu mama împăratului Germaniei, iar mama logodnicei este soră cu actualul țar al Rusiei. Prin urmare principesa Maria de Edinburg, viitoare regină a României, este nepoată reginei Angliei, veră primară cu împăratul Germaniei și nepoată de soră a țarului.

Ea s'a născut la 17/29 octombrie 1875, deci încă nu are 17 ani,

Cunună se va face în luna lui octombrie la Londra și la București.

B o n b ó n e.

La o beție, un lord englez omorî cu o lovitură de pistol pe un chelner al unui restaurant, unde mănca. Birtașul spăimântat alergă degrabă și strigă:

— Mylord, dvóstie șiciți că ați omorît chelnerul meu?

— Bine, response englezul, să mi-l pui la socotélă.

*

Un june risipitor, mai înainte de a se căsători, spre a pune un capăt raționabil vieții sale sdruncinate, se duce la unul din medicii noștri cei mai renumiți spre a-l consulta.

— Doctore, dișe el, voi să me insor cu o fată care este unica moștenitoare a unui arhimilionar ce suferă de o bôlă de inimă.

— Păzește-te, tinere, response Esculapul modern; cu astă bôlă póte ajunge cineva la adânci bătrânețe.

— Oh, dar îl apucă foarte adesea niște crize grozave; nu mai departe ați dimineta am vedut pe doctorul O... eșind dela el.

— Îl curariseșce colegul meu O...? atunci nu e un minut de pierdut, dá fuga la oficeriul stărei civile să întocmescă publicațiunile.

Sfânta colegialitate.

*

Calitățile femeii.

O femeie trebuie să poseda următoarele calități: Amabilă, bună, credincioasă, deșteptă, energică, frumoasă, gingașă, harnică, isteță, liniștită, menageră, nostimă, onestă, plăcută, răpitoare, sinceră, tineră, umană, virtosă, zelosă.

*

Un musicant cântă într'o societate ceva pe vióră.

Unul vru să-și bată joc de el și dișe:

— Deu, omul acesta e un adevărat Orpheus.

— Da; response musicantul, nu e așa? Orpheus a fost acela, care cântă dobitoceilor?

LITERATURĂ ȘI ARTE.

Știri literare și artistice. Dl Gr. G. Tocilescu a prezentat Academiei de științe din Paris un memoriu cu privire la monumentul Adam Klisi, descoperit de dsa în Dobrovia. — Dl N. Volenti a publicat la Iași un volum de »Poesii» pe 192 pagine.

Eminescu în limba germană. Traducerile pe care le-am anunțat în nr. trecut, au și apărut. Ele formează o broșură de 78 pagine și poartă titlul: «Deutsche Uebertragungen aus den auserleseneren Dichtungen des verstorbenen rumänischen Poeten Michael Eminescu von Em. Grigorovitz». Unter den Auspicien des kgl. rom. Cultus- und Unterrichtsministeriums veröffentlicht. Bucarest. Königl. Statsdruckerei. 1892.» Inteu găsim schițele biografice ale dlui Titu Maiorescu, traduse din prefața ultimei edițiuni a poeziilor lui Eminescu. Apoi se află traducerea a 18 poezii și anume: Criticilor sei, Melancolie, Fragment din Epigonii, Ode, Rugăciunea unui dac, 2 Sonete, O mamă, Mai am un dor, Departe sânt de tine, De câte ori iubit-o, Ânger de pază, Somnorose păserele, Revedere, O remăi, Lasă-ți lumea ta uitată, Kamadeva, a IV satiră. Depositul general al acestei cărți e la Graeve et Comp. în București. Prețul lei noi 3.

Amintiri militare. Dl Gavril Andreiaș, fost sublocotenent în armata austriacă, a publicat la București memoriile sale într'un mic volum intitulat: «Amintiri din resboiul austro-german dela 1866 (Românii din oștirea austriacă.) În armata austriacă, scrie autorul, regimentele noastre românești au fost considerate de străini, ca regimente ungurești; faptele militare sevărșite de ele pe diferite câmpuri de resboiu au fost atribuite altora și nu noue. Ele pe nesimțite s'au perdut dela activul nostru, trecând la activul altora, fiind că noi românii am trecut cu vederea peste ele și n'am profitat, ca și alții din alte neamuri, să ni le dăm noi însine la lumină. Autorul face începutul cu această lucrare, care e schiță istorică, descriind cele mai însemnate fapte din viața regimentului de infanterie Grossherzog Sachsen Weimar Eisenach nr. 64 între anii 1864, 1865 și 1866, cuprindând și luptele din campania anului 1866 în Boemia.

Grigore Tamblac. Reposatul Melchisedec, episcop al Romanului și membru al Academiei Române, a

scris înainte de asta cu vr'o de ce ani un studiu istoric asupra lui Grigore Țamblac. Acum a apărut la Iași, în editura librăriei Petru C. Popovici, un studiu nou asupra acestui personaj istoric. Lucrarea poartă titlul: Grigore Țamblac, studiu istoric, de George Aramă, profesor la gimnasiul Veniamin din Iași. Autorul arată după isvóre autentice, că Țamblac n'a fost mitropolit al Moldovei, nici înainte de sinodul Florentin, nici după aceea.

▲ **Lascar Viorescu**, o iconă a Moldovei din 1851, de Wilhelm de Kotzebue. Sub acest titlu a apărut la București un frumos volum de 268 pagine, tradus din limba germană de A. M. Istorisirea de față e menită să pătrundă mai adânc în viața publică-socială a românilor din principate. Sub forma de roman, autorul ne zugrăvește caractere și stări sociale, de multe ori cam rigurose, înse totdeauna fidele. Réua voință nu l'a condus un moment în această lucrare. De aceea «Lascar Viorescu» va fi cetit cu plăcere pretotindene. De vëndare la Ig. Haimann, librar-editor, București. Prețul 4 lei.

Edificiul tipografiei arhidieceșane din Sibiu.

Aflăm din «Telegraful Român», că din fondurile tipografiei arhidieceșane de acolo, creată de reposatul Șaguna, s'a redicat un edificiu nou pentru tipografia arhidieceșană cu un front în strada Măcelarilor și cu altul în strada Poplacei, elegant și cu gust. Paralel cu tipografia e pusă în aceleași condițiuni și librăria arhidieceșană, care asemenea se va organiza de nou.

Reviste și diare. *Paloda* se numește o foie nouă care a apărut la Bêrlad și va eși odată pe săptămână. — *Veacul* e titlul unui diar conservator independent, care a apărut la București sub direcția unui comitet.

TEATRU ȘI MUSICĂ.

Știri teatrale și musicale. *Teatrul Național din București* se repară; lucrarea se face sub conducerea arhitectului Gotterau, căruia ministerul de culte i-a pus la dispoziție 150,000 de lei. — *Dl Bobescu* a sosit cu trupa sa de operetă română din Craiova la București, ca să dea acolo o serie de reprezentațiuni în grădina Dacia. — *Dnii Mocianu și Velescu*, profesori de gimnastică în București, au fost invitați de comitetul expoziției artistice din Viena, să ia parte la această expoziție; densii se vor duce de sigur cu o trupă de dansatori de jocuri naționale.

Societatea pentru fond de teatru român, care nici în anul trecut nu ș-a putut ține adunarea generală, anul acesta avea să se ntrunească la Arad, unde de cătră clasa inteligentă română s'au și făcut pregătiri de primire. Evenimentele mai noue înse și anume tulburările politice agitară într'atâta spiritele, încât cercurile române competente de acolo găsiră cu cale să propună comitetului, ca în anul acesta adunarea generală să nu se țină la Arad, ci aiurea. Unde se va ține adunarea, încă nu șcim, căci invitare n'a sosit de nicăiri.

Artistul Gr. Manolescu al Teatrului Național din București, durere, este iarăș greu bolnav, înse nu la Viena, precum anunțarăm în nr. trecut, ci la Paris. *Dl Péan* l'a povățuit să se supue unei operații. «Lupta» din București a primit următorea telegramă: «Paris. Manolescu pôte fi scăpat decă i se face operație, pentru care doctorul cere 6000 fr. Stăruiți la Teatru să nu-l lase să móră. *Romanesca.*» Organul numit face apel ca să se strângă de urgență acești bani.

Operă russă la Iași. Cetim în «Era Nouă» din Iași: Pentru lumea musicală precum și pentru toți ia-

șenii, se presintă ocașune de a auđi și aprecia aptitudinile și progresele ce a făcut pe calea culturii musicale vecinii noștri de la nord, rușii. Dilele acestea va sosit în Iași o trupă de operă compusă din 100 persoane, o asociație de artiști, care fiind invitată la Kișineu, s'a hotărât să vie și până la noi pentru câteva reprezentații. Numele artiștilor care sânt reputați în Rusia, ne dă speranță că vom ave ocașie d'auđi lucruri bune. Și fiind că operă complectă și serioasă în Iași cam de mult nu s'a auđit, credem că cu tot sesonul nepotrivit, vor ave succes.»

BISERICĂ ȘI ȘCOLĂ.

Știri bisericești și școlare. *Maj. Sa Monarcul* a dăruit câte 100 fl. comunităților bisericești gr. c. din Mănărade, Bădăcin și Sig, pentru scopuri bisericești și școlare. — *Dl Ioan Vulcan*, protopop în Vermeș, a încheiat cursul seu de stupărit, la care au luat parte 11 învățatori și un preot. — *Reuniunea femeilor române din Sibiu* publică concurs pentru ocuparea unui post de învățator la școla elementară susținută de ea. Plata 500 fl. și 100 fl. bani de cvartir. — *Dl Victor Roman* din Sibiu, absolvent al școlei de gricultură dela Herestreu de lângă București, a obținut diploma de capacitate în științele agricole.

Internat și școlă superiöră de fete în Blaș. Avem să anunțăm cetitorilor noștri un act de cea mai mare însemnătate pentru cultura femeii române. Esc. Sa dl arhiepiscop și mitropolit dr. Ioan Vancea aduce la cunoștința clerului seu arhidieceșan, că ridicând un nou internat pentru băeți, a transformat pe cel de pân' acuma într'un internat pentru fete, care se va deschide la 1 septembrie. Totodată spune, că a innălțat școla de fete elementară-inferiöră de pân' acuma la rangul de școlă superiöră cu 8 clase, care la 1 septembrie deodată cu internatul va și începe a funcționa. În aceste aședeminte de cultură, elevele se vor indeletnic și în ale economiei. În internat se vor plăți 12 fl. pe lună adică 120 fl. pe an. Alte tace separate nu se vor plăți, decât numai pentru elevele, care vor voi să învețe și limba franceză ori pianul, căci limba maghiară și cea germană se va propune pentru tôte. Inscrierile sânt a se face până la 20 august. Onóre vrednicului Prelat, care prin infiunțarea institutelor culturale din Blaș, își face șieși un monument neperitor!

Stipendii pentru fete. Presidiul Asociațiunii transilvane publică concurs pentru 14 stipendii de câte 50 fl. menite pentru eleve de părinți mai săraci, care vor fi adăpostite în internatul împreunat cu școla civilă de fete a Asociațiunii. Dece stipendii s'au creat de «Albina» și 4 de cătră dl dr. Aureliu Maniu notar public în Oravița. Terminul concursului e 15 august.

Carte de rugăciune. Se șcie cât de mult se simte la noi lipsa unei cărți de rugăciune atât pentru popor cât și pentru clasele mai inteligente. Acesta lipsă existe și în Bucovina, dar acolo s'a găsit cine s'o delătore. Comitetul societății pentru cultura și literatura română în Bucovina a luat măsuri să se compună o astfel de carte; compusă și aprobată de consistoriul arhidieceșan de acolo, s'a dat sub tipar și se va tipări în 6000 de esemplare. Iată cum lucrăză ómenii carii șciu ce-i trebuie poporului.

Esamene. În internatele românești din Brașov și anume în al Reuniunii femeilor române și al dnei Maria Belu esamenele s'au ținut la 21 și 22 iunie st. v. Și améndoue

au multămit auditorul. In primul loc deosebit a surprins pe toți desteritatea elevelor in ale economiei. In salele internatului, scrie «Gazeta Transilvaniei» s'au intins mai multe mese. Parte din public s'a aședat la ele și fiecare după gust, séu după fôme, și-a comandat la fetițe, care o friptură de vițel, de vită etc., care o cafea cu lapte, turcescă, nemțescă etc., care o prăjitură de soiuł cutare séu cutare. Fetițele și-au sufulcat mâncile și in scurt timp tingirile au inceput să sforăe la foc și fiecare din óspeți a fost servit după plac și pe deplin multămit. Esamenul s'a finit cu croitul. Fetițele din cursul al doilea luau măsură la damele din public și făceau după măsură tiparuri de croit. Cele din cursul întéiu scrobiau și călcu albituri, coseau la mașină. Se n'țelege, fetițele in decursul acestor lucruri, erau necontente intrebate despre una séu alta, din partea publicului. Și in internatul al doile a fost mai interesant esamenul din menagiu, lucrul de mână și țesut.

Curs de stupărit. Dl Nicolae Martinovici, preot in Topoloveț, invitat de Pr. SȘa episcopul Ioan Mețianu, va ține in zilele de 26, 27, 28, 29 și 30 iulie st. v. un curs de stupărit in sala institutului clerical din Arad. Preoții și învățătorii cari vor să ia parte, au a se înscrie la consistoriul din Arad până in 10 iulie st. v. Il Sa aduce acésta la cunoșcința clerului diecesan prin un circular.

Preparandia diecesană gr. c. din Gherla. A apărut la Gherla și ni s'a trimis «Programa preparandiei diecesane gr. c. din Gherla de pe anul școlar 1991—2.» Programa cuprinde întéiu istoricul acestei școle. Ea s'a deschis la 15 octombrie 1869 in doue cursuri, iar la 1878 s'a deschis și al treilea. Dela inființarea sa și până acuma au studiat in ea 1065, iar esamen de cvalificațiune au făcut 259. Acuma directorul preparandiei este canonicul Ioan Papú, cu 8 profesori. In anul școlar trecut numărul elevilor a fost 77. Institutul face progres. Viitorul an școlar va incepe la 1 septembrie.

O nouă comună bisericescă. Românii din Becicherecul-mare in Torontal erau p'aci să se sərbescă cu totul, căci generațiunea nouă mai că ș-a uitat limba. La stăruința protopresbiterului Miclea din Uzdin inse ei ș-au strins rëndurile și au decis să se desparta de sërbi și să formeze o biserică românescă.

CE ENOU?

Hymen. Dl dr. Pavel Oprișa, profesor la gimnaziul din Brad, s'a fidanțat cu dșóra Sofia Cutean in Brad. — Dl dr. Ilie Beu, medic cercual in Orlat, s'a logodit cu dșóra Valeria Colbasi in Sibiu. — Dl Irimie Iliescu, învățator in Sibiu și ales preot in Stremț, s'a logodit cu dșóra Emilia Bariț, flica dlui Victor Bariț, notar in Bucium.

Știri personale. Regele Carol și prințul Ferdinand, moștenitorul tronului, au trecut duminică séra prin Orade la Sinaia. — Dl L. V. Papp-Szilágyi, concipist și secretar on. la ministerul de culte r. ung., a fost numit secretar ordinar. — Dl dr. Vasiliu Lucaciu a fost primit la București cu mari ovațiuni; i s'a dat in onóre un banchet și la plecare lume multă l'a petrecut la gară. — Dl Th. Burada, care a făcut o călătorie de exploarațiune printre românii din Asia-mică, s'a intors in țară. — Dl A. Velican s'a ales director executiv al noului institut de credit «Iulia», care s'a inființat de curënd in Alba-Iulia.

Primirea regelui Carol in România luni dimineța a fost mai căldurosă ca ori când. La vr'o 200 de studenți viniră să-l intimpine la Predeal, unde studentul Boldescu i adresă câteva cuvinte in numele studenților, oferindu-i și un buchet. Regele a respuns: «Mulțumesc, studenților; bine v'am găsit!» Apoi, după trenul regal, studenții au plecat și ei cu tren separat la Sinaia, unde primarul le-a oferit mesă. O delegație de patru a fost primită de rege, pe care l'a felicitat studentul Policrat. Regele multămi studenților pentru primirea ce i-au făcut și incheiă: «Acum incepe vacanța, mergeți la familii.» Studentul Antonescu: Da, Majestate, vacanțele au inceput și ne ducem in familii, dar anul acesta mergem mai veseli....»

Asociațiunea transilvană. *Despărțământul selagian-chiorean* va ține adunarea sa generală in comuna Bobota la 1 august n. sub presidiul dlui Alimpiu Barbolovici, vicarul Silvaniei și directorul despărțământului, secretar dl dr. Cassiu Maniu. — *Despărțământul Turda* se va intruni in adunare generală in comuna Luna-de-Arieș la 24 iulie, sub presidiul dlui Simion Pop directorul despărțământului, secretar dl Silvestru Moldovan. * *Despărțământul Beclean* va ține adunarea sa generală in comuna Nușfalău la 1 august, sub presidiul dlui Grigorie Pușcariu, secretar dl Ioan Boteanu.

* **Comunitatea de avere** a foștilor grănițeri bănățeni ș-a ținut adunarea generală in 3/15 iulie la Caransebeș, sub conducerea vicepreședintelui Ilie Curescu. Dl avocat Titu Hațag din Lugos a făcut propunerea, ca să se pună la dispoziția comitetului deocamdată suma de 10,000 fl. pentru ridicarea industriei de lemnărit, ceea ce s'a și primit. Apoi noul comitet s'a compus astfel: Ilie Curescu președinte, căpitanul in pensiune Iova Popovici vicepreședinte, apoi ca membri ordinari ai comitetului: Mihaiu Popovici protopresbiter in Orșova, Patriciu Drăgălina și Iancu Pirtea, ca suplenți: Iuliu Musta, Iancu Moater, Lujanovici și Novacovici.

Petreceri de veră. *Junimea studiósă din Curtici* va arangia la 19/31 iulie petrecere de veră in grădina ospătăriei centrale și in folosul învățaceilor săraci din școlele de acolo. Comitetul arangiator se compune din dnii: Sever Ispravnic președinte, Iustin Miron secretar, Ignatie Ursu cassar, Nicolae Mladin, Coriolan Miron, Ioan Bolbocă, Ladislau Fülöp, Leopold Huss. — *Pompierii din Reșinari* au dat acolo la 5/17 iulie o petrecere in Dumbrava-mică; venitul s'a intrebuiințat in folosul fondului pompierilor, — *La Cut*, in sala școlei dnii Ioan Bitea președinte și Ioan Dicu Decan vor arangia in 24 iulie n. petrecere cu dans, in folosul fondului școlar. * *Tinerimea română din Luna-de-Arieș* va arangia duminică la 24 iulie n. petrecere in grădina școlei gr. c. de acolo; venitul e merit pentru decorarea internă a bisericii noue. — *Inteligența română din Uifalău* și giur va da la 24 l. c. petrecere in Lechința; ca comitet sunt semnați dnii: Iosif Filipan președinte, I. Morariu secretar, Teod. Moldovan v.-președinte, V. P. Pop cassar, D. Oltean controlor. Membrii in comitet: I. Belciug, Al. Maiercan, V. Nacu, G. Marțian, D. Parascan. In paușă se vor esecută jocurile naționale Călușarul și Bătuta. — *Reuniunea pompierilor din Aciliu* va arangia la 18/30 iulie petrecere de veră in pădurea din drumul țării Remetea. — *La Bobota*, in Selagiu se va ține la 1 august petrecere, la care românii selăgeni se pregătesc din tóte părțile.

* **Notică statistică.** In espunerea situației comunei Dorohoiu in Moldova, pe exercițiul anului 1892—1893 (Mon. oficial 27 iunie) găsim următoarele indicațiuni sta-

tistice: In oraş se află 3703 români, 4853 ovrei, 173 diverse naţiuni, flotanţi 569 români, 63 ovrei, capi de familie sînt 915 români, 1045 ovrei. — S'au născut in ultimul an 150 români, 248 ovrei; — s'au căsătorit: 19 români, 14 ovrei; — au murit: 168 români, 156 ovrei, 10 diverse naţii. Primăria a cerut medicului a constată cauza morţilor mai numeroşi la creştini.

Stâna-de-vale, locul de cură climatică in munţii din impregiurimea Beinsului, din an in an devine mai frecventată. Anul acesta s'a adunat acolo public mai mare decît in alţi ani, care petrece vesel. Aerul curat, apa foarte bună şi umbra pădurilor de brađi, tot atâte izvóre de sânetate, fac impresiunea cea mai plăcută. In tómnă trecută şi 'n primăvera acesta s'au făcut mai multe innoiri cari tóte contribue a mulţămi pe cei ce s'au dus acolo să-şi caute recreaţiune.

Adunare oprită. *La Luna-de-Arieş* eră să se ţină in 24 c. adunarea despărţeméntului Asociaţiunii transilvane, dar pretorul a oprit-o; tot el a oprit şi petrecerea anunţată pe acea seră.

Un nou institut de credit. *Iulia*, cassă de economii, societate pe acţiuni in Alba-Iulia, infiintată de curînd, la 15 iulie n. ş-a început activitatea. Aflăm, că 'n alte părţi se 'nfiinteză şi alte institute de bani.

Ştiri scurte, Diarelor sêrbeşti: Branik és Zastava li s'au intentat procese de presă, din cauza că au aprobat cuprinsul memórandului român dus la Viena şi procederea românilor in cauza acesta. — *Damele din România*, precum aflăm din diarele de acolo, au deschis liste de subscripţiuni pentru a strînge fonduri cu cari să vie in ajutorul cauzei românilor din Transilvania şi Ungaria.

Necrológe. *George G. Ioanovici*, conducătorul Reuniunii de consum din Blas, a reposat la 13 iulie in etate de 52 ani. — *Ecatarina de Goian*, fiica decedatului Petru cav. de Goian, a reposat la Nadworny in Galiţia la 9 iulie n. — *Matilda Cugler*, născută Hefner, soţia dlui Cugler, architect in Iaşi, şi muma poetei Matilda Poni, a încetat din viaţă in etate de 66 ani la Piatra (judetul Neamţu.)

OGLINDA LUMEI.

Cronică mică. *Regina Engliţerei* a comandat la pictorul Angeli portretul regelui Carol al României; portretul se va aşedă in catelul din Windsor al reginei. — *Principesa Maria de Edinburg*, logodnica moştenitorului tronului României, care se află acum la Duwenport, va face o vizită reginei României. — *Lordul Fitzmaurice* a apêrat cu multă căldură intr'o broşură cauza românilor din Transilvania şi Ungaria. In urmarea acesteia studenţii universitari din Bucureşti i-au trimis o depeşă mulţămindu-i şi cerendu-i protecţiunea şi pentru viitor. — *Cholera* se respândesce grozav; acum a ajuns şi in provinciile ruseşti mărginaşe cu Galiţia; in urmarea acesteia manevrele mari ale armatei austro-ungare, care erau să se ţină acolo, nu se vor ţine. — *Ucigaşii lui Belceff*: Milaroff, Popov, Georgiev şi Karavelov, au fost condamnaţi la mórte de cătră tribunalul marţial din Sofia; şese dintre acuşaţi au fost achitaţi, iar ceilalţi condamnaţi la inchisóre.

Museul lui Bismarck. Principele Bismarck are un muzeu in castelul seu din Plünhaus, pe care publicul se obicinuesce a-l vizita cu multă curiositate. Museul acesta e aranjat de ênsuş ex-cancelarul de fier din diferitele daruri şi suveniruri, ce le-a primit in decursul

timpului. Museul se compune din opt camere ale palatului. Pe vestibulul parterului se pôte vedé amintirea din «infiórătorul» resboi (francez): o mitrailleusă completă. In ante-camera primului etagiu se pôte vedé portretul lui Frideric III, incadrat de diferite arme ale prinţului şi de o duzină de lănci africane, ce i le-a trimis locotenentul Wissman. Intre ferestre se pot vedé nişte cerbi africani, apoi un mare orologiu de pãrete aurit, pe care, se presupune, că Bismarck l'a căpêtat (?) din Francia. La o mică depãrtare un tablou representă prânşul, ce l'a dat la 14 decembre 1886 in onórea şahului Persiei. Dela trepte spre drépta şi stânga stau aşedate buţile de vin şi butóele de bere, ce le-a primit ca dar, vestind cultul lui Bach şi Gambrius. Berea este bêtută, iar vinul, introdus in catalóge, este aşedat in pivniţă, se intelege, că nu pe sêma publicului. Pe-o bute se află inscripţia: «Bé şi mergi cu curagiu la luptă.» In sala primă sînt aşedate frumos mai multe obiecte de reminiscente, iar la locul de frunte portretele ţarului Alesandru III, Wilhelm II, Francisc Josif I, Umberto şi-a altor celebrităţi. Interesant e să veđi in acéstă sală tabloul lui Werner, care represintă scena in care regele Wilhelm a fost proclamat împêrat al Germaniei in Versailles. In a doua sală stau atêrnate diplomele cetăţeniei de onóre, ce le-a primit Bismarck dela diferitele oraşe. Tot in acea sală se pôte vedé şi portretul lui Thiers. In sala a treia un dar al unui Rus atrage atenţiunea privitorului. Acesta e un desemn, care infăţişeză Reichstagul, ca pe-o capelă de musică: Bismarck dirigézá in momentul, când s'a subscris tratatul dela San-Stefano. In sala a patra unicul obiect, ce merită luare aminte, este scaunul pe care a şedut Bismarck când conferiá cu Napoleon III, după cãderea Francesilor la Sedan. In celelalte camere nu e nimic deosebit, ce să pótă vedé şi studiá omul.

O numtă curiosă. Este o vorbă románescă, care đice: «Nu-i pentru cine se pregătesce, ci pentru cine se nimereşce.» Dicetórea acesta se potriveşce cu un fapt petrecut đilele trecute la Kiew (in Rusia.) In strada Zagodnaia locuia de mai mulţi ani o familie compusă din tată, mamă şi o fată tineră foarte frumoasă. Acesta din urmă avea o málţime de adoratori, intre cari şi pe un pantofar, in vêrstă de 35 de ani, care eră locuitor in aceeaş casă şi care eră amoresat foc de frumoşa dşóră. Intr'o đi cerú mâna fetei şi pãrinţii se invoiră. In điaua cununiei veniră o mulţime de invitaţi; mireşa strălucia in frumosul ei costum, lăutarilor le sclipiau ochii de bucurie când se gândiau la banii pe cari îi vor căpêtat. In sfêrşit eră totul pregătit ca să mérgă la biserică, dar... mirele lipsia. Acesta se dusese in oraş să mai cumpere câte ceva din diferite magazinuri. Pe drum se întêlni cu câţiva prieteni. Aceştia îl felicitară, el începú să-i cinstescă cu vin, ba intr'o cărciumă, ba intr'alta. Cei d'acasă aşteptară un cias, 2, 3, 4, pe urmă se plictisiră. Pãrintele fetei, vedënd că mirele nu mai vine, ca să nu remăe de ruşine işi mărítă fata după un altul. Noul mire nu fu greu de găsít. Printre nuntaşi se aflau destui adoratori ai fetei, mai cu sémă un strungar din aceeaş stradă. Iute se duseră cu toţii la biserică. Mirele cel dintêi intorcëndu-se pe jumêtate chirchilit acasă, nu mai gási pe nimeni. Alêrgă repede la biserică tocmai in momentul când preotul cântá «Isaia dântuesce.» Nu mai avea ce să facă. Trebuí să renunţe la mâna fetei, şi s'a jurat, de ciudă, că in tótă viaţa lui va remănc flăcáu.

Cum se apêră Ruşii de cholera. Pe lângă mulţimea enormă de lucrători in fabricele de petrolu, in

Bacu se mai află și un numer foarte mare de archimilionari care fac comerț de «sute de milioane» cu toate orașele mari din lume. Ei bine, cu toate acestea când a izbucnit cholera, nu era în oraș nici măcar o trăsura anume făcută cu care să se transporteze bolnavii. Aceștia sunt duși la spital în trăsuri publice, ceea ce contribuie foarte mult la lățirea bolii. În tot orașul nu se află un singur microscop pentru analizele medicale și nici corturi pentru înființarea unui spital ambulant. Lucrurile au mers așa de departe, că cadavrele multor morți de cholera erau spălate în băile publice, ba unele cadavre nu se îngropau, de și începeau să putrezească și să se descompună! În momentele aceste, primejdioase, nici doctorii nu se găseau în oraș! În acest oraș în care «curge aurul» domnește o panică teribilă. Sute de oameni fug în alte părți, imprăștiind și pe acolo epidemia. Cholera a prins puteri mari; ea răpește sute de persoane și aduce pagube foarte mari negoțului de petrol. Ar fi nespuse de trist dacă cholera ar băntui și în alte ținuturi ca în Baku. În lăuntru țării s'au luat tot felul de măsuri, dar câte dovezi nu avem că adesea-ori cu toate măsurile luate, epidemia s'a întins și a secerat viața a 10 de mii de oameni.

Aurul în Italia. Bilanțul comercial al Italiei prezintă de mai mulți ani un pasiv destul de mare. Valoarea importului întrece în fiecare an pe aceea a exportului cu mai multe milioane de franci. Afară de aceasta Italia trimite în străinătate în fiecare an cam 200 milioane de franci în aur, pentru amortizarea datoriilor sale. Și cu toate acestea Italia își menține cursul aurului. Causa este aceea — după cum spune Mr. Dering primul secretar al ambasadei engleze în Roma — că în Italia vin o mulțime de călători bogati cari se plimbă de la Bordighera până la Palermo și aduc în țară pe fiecare an cam câte 420 milioane de franci în aur. Acesta e foarte adevărat. Chiar consuliile Statelor-Unite din Italia spun, că acei cari vin din Statele-Unite și vizitează Italia, aduc și cheltuiesc în această țară cam 140 milioane de franci în aur. Celalalt aur îl aduc călătorii germani, francezi, austriaci, ruși, spanioli, americani-de-sud etc. Prin urmare Italia nu se poate teme nici odată că-i va lipsi aurul.

Resbunarea unei regine. Regina Olandei e abia de 8 ani de țile, dar e foarte cu minte și silitore la învătătură. De o vreme încoace inse ea trăia foarte reu cu guvernanta sa, o engleză foarte aspră. Mica regină s'a plâns adese-ori mamei sale de asprimea guvernantei, dar «protestările» sale n'au fost luate în considerare. Într-o zi guvernanta spune miciei regine să facă harta Europei. Dânsa se pune la mesă și peste o jumătate de cias dă harta gata. Era splendid lucrată. Cu toate acestea, guvernanta, când se uită cu de-amăruntul la hartă leșină și cădu jos la pământ. Care a fost cauza? Lucru foarte simplu. Regina voind să-și resbune pe guvernanta sa engleză, desemnase Olanda foarte mare, iar Anglia o făcuse abia ca un punct în mijlocul mării. Într-o vreme aceasta a ajuns la urechile reginei-mame, dar acesta a ris și a iertat pe mica resbunătoare.

Alphonso al XIII-lea. Familia regală din Spania, care se află actualmente în vilegiatură la Royat, a fost țilele trecute foarte emoționată și acesta din cauza unei glume a micului rege Alphonso. El se jucă în grădina palatului cu Infanta. De-odată Infanta observă că tovarășul seu de joc a dispărut. Ea chemă îndată pe femeile curții. Alarma fu dată imediat. În ținutul acela se vor-

bește, că sunt bande misterioase, cari fură copiii. Familia credu că micul rege a fost furat de republicani cari îl vor omori în ascuns după ce mai întâi îl vor tortura într'un mod barbar. După multe cercetări aflară inse pe Alphonso XIII și ghiciți unde? Pe scena teatrului curții, făcând gesturi singur, înaintea băncilor, și jucând o pantomină compusă de el, îmbrăcat într'un costum de clown! Micul rege al Spaniei a mai făcut în dese rânduri glume de acestea, făcând pe curteni să-l caute în toate părțile. Alphonso XIII e numai de 6 ani.

Cuvânt rombic.

De Emilia Ardelean.

O vocală
Parte din săgătă.
Putere de impresiune
Un bărbat-conducător.
Filosof vechiu.
O parte a corpului.
O vocală.

Termenul de deslegare e 15 august. Ca totdeauna și acum se va sorti o carte între deslegători.

Poșta redacțiunii.

D-lui I. M. Da. Ion Brătianu n'a fost membru ordinar al Academiei, prin urmare nu e vorba, ca în locul lui să se aleagă altul.

Călințarul săptămânei.

Țiua sapt.	Călințarul vechiu	Călinț. nou	Sorele
Dumin. a 7-a d. Rosali, Ev. dela Mateiu, c. 9. gl. 6, a inv 7. res. ap.			
Duminică	12 M. Proclu și Ilariei.	24 Christina.	4 28 8 44
Luni	13 + Sob. Arch. Gavril.	25 Iacob Apost.	4 29 7 43
Mări	14 S. Ap. Achila.	26 Anna.	4 30 7 42
Mercuri	15 MM. Ghiric și Iulita.	27 Berhold.	4 31 7 40
Joi	16 Mart. Antinogen.	28 Inocenti.	4 33 7 38
Vineri	17 + Mart. Marina.	29 Marta.	4 34 7 37
Sămbătă	18 Iachint și Emilian.	30 Beatice.	4 36 7 36

Estract de Cognac-Quint.

Marca de scutire pentru
Estract de Cognac-Quint.



Spre a produce imediat un cognac escelent, sănătos și substanțial, care nu se poate deosebii de cognacul veritabil francez, recomand această specialitate **probată.**

Prețul pentru 1 chg. (de ajuns la 100 litri cognac) fl. 16 v. a., receptul se alătură gratuit. Eu garantez pentru cel mai bun succes și fabricat sănătos.

CRUȚARE DE SPIRT

se face prin neintrecuta mea **esență de întărit** vinarsul. Acesta dă beuturii un gust plăcut și picant și se află numai la mine de vânzare.

Prețul fi. 3.50 cr. pro chg. (la 600—1000 litri inclusive mandatul de instrucțiune).

Afără de aceste specialități oferz tot felul de esențe pentru fabricarea de **rum, rachiu de prune, trezere, amar** și a tuturor **licorurilor, spirtușelor** fine esistente, **de oțet și oțet de vin** de o calitate neintrecută. Recepte se alătură gratis la pachete.

Lista prețurilor franco.

Pentru fabricate sănătoase se garantează

KARL PHILIPP POLLAK

fabrică de specialități de esențe în Praga.

Representanți soliți se caută.

9 (1-50)

Proprietar, redactor respundător și editor: **IOSIF VULCAN.**

CU TIPARIUL LUI IOSIF LANG ÎN ORADEA-MARE.